

Juhani Knuuti

Suomalaisen Tiedeakatemian Pro Scientia – Tieteen puolesta -palkinto 2023 myönnettiin professori Juhani Knuutille. Palkinto myönnetään tieteen puolestapuhujalle eli henkilölle tai muulle taholle, joka on puheillaan, kirjoituksillaan tai muulla toiminnallaan merkittävästi edistänyt tieteen asemaa yhteiskunnassa. Vuodesta 2017 jaetun palkinnon suuruus on 10 000 euroa, ja se jaetaan kahden vuoden välein.

Professori Knuuti toimii Turun yliopiston, Åbo Akademin ja Turun yliopistollisen keskussairaalan valtakunnallisen PET-keskuksen johtajana ja ylilääkärinä.

Knuuti on tutkinut erityisesti sydänlihaksen verenkiertoa ja aineenvaihduntaa kohdistuen sepelvaltimotautiin ja sydämen vajaatoimintaan. Knuuti on julkaissut noin 700 vertaisarvioitua tieteellistä artikkelia ja hän johti vuosina 2008–2019 Suomen akatemian rahoittamaa verenkierto- ja aineenvaihduntasairauksien tutkimuksen huippuyksikköä. Parhailtaan hän toimii myös vierailevana professorina Leidenin yliopistossa Alankomaissa.

Menestyksekkään tutkimustoiminnan lisäksi Knuuti on ansioitunut tieteen popularisoinnissa sekä tieteen julkisena puolestajana. Knuuti torjuu virheellisiä, toisinaan jopa valheellisia terveystietämiä esitelmissään, teoksissaan, blogeissaan ja sosiaalisessa mediassa. Hän pitää lääketiedettä yleistajuistavaa Tiede & Terveys palstaa *Turun Sanomien* verkkosivuilla sekä myös blogia *Uusi Suomi* Puheenvuoro-palstalla. Lisäksi hän kirjoittaa säännöllisesti myös muihin julkaisuihin, kuten Professoriliiton Professoriblogiin.

”Juhlapuheissa tieteen merkitystä korostetaan säännöllisesti. Kuitenkin tietentekijöiden vahva kokemus on, että tiedettä, tieteen ja tietentekijöiden vapautta joutuu jatkuvasti puolustamaan. Tällä hetkellä tuntuu, että paine ohjata tutkimuskohteiden valintaa poliittisesti tai ideologisesti on huomattavan suuri. Asiallinen kritiikki kuuluu olennaisena osana tieteeseen. Ongelma on kuitenkin se, että erityisesti sosiaalisessa mediassa kritiikki on ollut valtaosin asiatonta ja

Juhani Knuuti torjuu virheellisiä, toisinaan jopa valheellisia terveystietoja muun muassa esitelmässään ja sosiaalisessa mediassa.

pinnallista. Yksi ratkaisu ongelmaan on tutkijoiden omissa käsissä: tutkimusviestinnän parantaminen. Parantaminen kannattanee aloittaa hankkeen otsikosta ja julkisesta kuvauksesta. Tutkijan tulisi pohtia, miltä julkinen kuvaus näyttää oman tieteellisen hiekkalaatikon ulkopuolelta katsottuna” Knuuti summasi palokintopuheessaan.

Suomalainen Tiedeakatemia pitää Juhani Knuutin ansioita tieteen puolesta puhujana erittäin merkittävinä: Knuuti

auttaa suomalaisia oikean tiedon äärelle. Tieteellisen tiedon esiintuominen erilaisien terveystietämien osalta luo yhteiskuntaan myös vakautta.

Pro Scientia -palkinnon tarkoituksena on tuoda näkyväksi arvokasta tieteen hyväksi tehtävää työtä, joka helposti jää julkisuudelta ja suurelta yleisöltä huomaamatta. Professori Knuutin työ onkin erinomainen esimerkki pyyteettömästä toiminnasta tieteen parhaaksi ja yhteiskunnan hyväksi.

Kuva: Mikael Soininen